

om at fastsætte den ved ethvert Slags Bygningsarbejde, Haandværksarbejde, ved ethvert Slags almindeligt Jordarbejde o. s. v., kort sagt overalt, og noget saadant tror jeg slet ikke, Staten er i Stand til. Det vil ikke vise sig at være heldigt eller en Gang gør ligt, og jeg kan altsaa ikke tilraade at gaa ind derpaa. Kommunen skal jo stilles under de samme Vilkaar som Staten, og man maa altsaa gaa ud fra, at ved de Arbejder, som Kommunen lader bortlicitere, er det Kommunens Sag at fastsætte disse Priser. Det er en meget stor Fordring, man der stiller til Kommunen, og det vil ganske sikkert føre til, ligesom det er Tilfældet med Staten, at Kommunen ikke kan faa sit Arbejde udbudt. Jeg betragter derfor denne Fordring som en Maade, hvorpaa man vil komme ind paa det, som jo ogsaa er det principielle Dufte fra Forslagsstillernes Side, at de vedkommende Myndigheder selv skulle lade deres Arbejder udføre. Det er der jo talt om tidligere, og jeg skal da gøre opmærksom paa, at det, der navnlig vil mangle i saa Henseende, selv om Myndighederne skulde kunne overse Forholdene i det enkelte, er ikke blot det Apparat, som skal benyttes ved Udførelsen af Arbejdet, men ogsaa det Administrationsapparat, som skal paa Arbejdets rigtige Udførelse. Dette Apparat er Staten ikke i Besiddelse af, og det vil være en meget betydelig Sag at anstafte det. Selvfølgelig fører man nu en almindelig Kontrol med Entreprenørerne, men skal man til at føre den specielle Kontrol med Arbejdets Udførelse i Entelthederne og med Arbejderne selv, maa der dertil have et ganske andet Kontrolapparat end det, Staten er i Besiddelse af. Jeg antager ikke, at man kan komme ind paa dette. Jeg skal endnu med Hensyn til § 1 nævne, at naar der er Tale om en Normalarbejdstid, anser jeg det ikke for fornødent at komme ind paa Bestemmelser i den Retning, men det staar vel ogsaa her nærmest for at bringe Forslaget i Forbindelse med Spørgsmaalet om 8 Timers Arbejdsdagen, der staar anført her som noget eventuelt kommende. — § 2 læser jeg noget anderledes, end de ærede Medlemmer ville have den forstaaet. Der staar, at denne Lov finder ikke Anvendelse, hvor Entreprenøren eller Entreprenørerne i Forening forpligtede sig til ved egen Arbejdskraft selv at udføre Arbejdet. Det væsentlige ved Bestemmelsen her gælder dog vist ikke det Tilfælde, at en enkelt Mand giver sig til at paatage et Arbejde som Entreprenør for selv at udføre det, thi det hører vel til de sjældne Tilfælde, at et Arbejde af nogen Betydning kan

udføres af en enkelt Mand ved Præstering af hans eget personlige Arbejde alene. Jeg antager, at man her nærmest har sigtet til det Tilfælde, hvor flere Arbejdere slaa sig sammen for at overtage en Entrepris, som de ville udføre ved deres personlige Arbejde. Det er et meget vigtigt Tilfælde, og det forekommer mig, at disse Folk i saa Fald vilde være ganske overordentlig uheldigt stillede. Udføre de Arbejdet selv, komme de ikke ind under § 1, og det kan være i sin Orden, men kunne de ikke selv udføre Arbejdet, blive de ved Sygdom eller anden gyldig Aarsag forhindrede deri — det kan jo være, at de have regnet galt og ikke beregnet de Kræfter, de have, saa at de 10 eller 12 Mand, hvor mange det nu er, som have overtaget Arbejdet, ikke ere i Stand til at fuldende det i den Tid, som er forudsat, saa skulde de antage andre Arbejdere til Hjælp med den vedkommende Myndigheds Samtykke, og saa falde de ind under § 1. Men i saa Tilfælde vide de ikke, hvad de gaa ind til. Det er ikke forud bestemt, under hvilke Vilkaar de da skulle arbejde. Det forekommer mig altsaa, at de Arbejdere, der slaa sig sammen og kunne ruffere at falde ind under § 1, naar de have forregnet sig, blive overordentlig uheldig stillede efter Bestemmelserne i § 2.

Altsaa: Jeg erkender, at man ingenlunde er kommen til Ende med Bestræbelserne for at udforme Licitationsvilkaarene bedre, og jeg erkender fremdeles, at Licitation ingenlunde er en fuldkommen Maade at faa Arbejdet udført paa, men jeg kender ikke noget andet at sætte i Stedet. Jeg kan altsaa ikke erkende, at det, der her er foreslaaet, er egnet til at blive vedtaget af Lovgivningsmagten.

Bingel: Maatte jeg, skønt jeg ikke er sagtyndig paa dette Omraade, idet mine Livsforhold ikke have ført mig hen til Forhold, der staa i Forbindelse med den Sag, der her foreligger, tillade mig at gøre nogle saa Bemærkninger. Det forekommer mig nemlig, at der bagved dette Lovforslag ligger et Princip skjult, som jeg flere Gange har tilladt mig at gøre mig til Talsmand for i dette høje Ting. Det er Spørgsmaalet om Statens Forhold som Arbejdsgiver. Det kommer direkte frem lige overfor alle de Arbejdere, som staa direkte under Staten, og i dette Forhold forekommer det mig, at alle vi, som repræsenterer Statterne, maa være opmærksomme paa, hvor se, at den almindelige Mening omkring iblandt Folket ingenlunde er for, at Staten skal være nogen streng, nogen karrig, nogen smaalig